

METROPOOLREGIO
ROTTERDAM DEN HAAG

Postbus 21012
3001 AA Rotterdam

Telefoon 088 5445 100
E-mail: informatie@mrddh.nl
Internet: www.mrdh.nl

KvK nummer: 62288024
Bankrekeningnummer
NL96 BNGH 0285 1651 43

contactpersoon
Esther Westerbeek

e-mail
e.westerbeek@mrddh.nl

telefoonnummer
088 5445 225

uw kenmerk
-

ons kenmerk
96872
projectnummer

aantal bijlage(n)

Aan het algemeen bestuur

Datum
29 november 2022

Onderwerp
Reflecties op het concept-ontwerp Strategische Agenda

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Aan de adviescommissie EV en adviescommissie Va is gevraagd om te reflecteren op het concept-ontwerp van de Strategische Agenda in de fase waarin u een besluit gaat nemen over het vrijgeven van deze Strategische Agenda voor zienswijzen. We waarderen de betrokkenheid bij de Strategische Agenda voordat het concept-ontwerp de zienswijzeprocedure ingaat. Na de zienswijzeperiode voor de gemeenteraden zullen de adviescommissies op 19 april 2023 formeel adviseren op de concept-Strategische Agenda.

Aanpak reflectie

De bespreking over de concept-ontwerp Strategische Agenda was een gezamenlijke bespreking, waarin de adviescommissies in vier groepen hebben gereflecteerd op het proces, de koers en de vier opgaven, de zes opdrachten en de werkwijze/uitvoeringskracht van de Strategische Agenda. Vervolgens is plenair een terugkoppeling gegeven van de hoofdlijnen van deze vier besprekingen, deze reflecties zijn samengevoegd tot dit advies.

Ook zijn er individuele reflecties ingebracht door enkele commissieleden van de adviescommissies. Deze reflecties zijn toegevoegd als bijlage bij dit advies zodat deze gebruikt kunnen worden bij de latere zienswijzen en de advisering van de adviescommissies op 19 april 2023 wanneer de adviescommissies formeel advies geven over de Strategische Agenda.

De adviescommissies geven de volgende reflecties mee aan het algemeen bestuur:

Proces

Het doorlopen proces om te komen tot een vernieuwde Strategische Agenda tot nu toe is als prettig en constructief ervaren. Gemeenteraadsleden zijn uitgebreid betrokken op verschillende momenten en in de vorm komt tot uitdrukking dat de ambitie van de MRDH is om het een praktisch, concreet document te maken dat stuurbaar en navolgbaar is. Hiertoe is ook de verdere uitwerking naar inhoudelijke (beleids-)programma's, projecten en de begroting van belang.

Als aandachtspunten voor het vervolg geven we u mee:

- Een terugkoppeling te geven over hoe opgehaalde input, zoals bij de regionale bijeenkomsten in september, wordt meegenomen in het proces.
- De omliggende gemeenten en regio's te blijven betrekken bij de opgaven van de MRDH.
- Belangrijk is om ook het gesprek te voeren over het 'hoe'. Hoe kunnen we de samenwerking binnen de MRDH – met de organisatie en elkaar – steeds verder verbeteren? Daarbij geven de adviescommissies aan dat de betrokkenheid van inwoners en raadsleden – ook buiten de adviescommissies - punten zijn om hierbij te betrekken. Transparantie is belangrijk in het proces. Zorg voor transparante en gestructureerde monitoring en evaluatie van activiteiten in de Strategische Agenda om beter zicht te houden op de gerealiseerde doelen en of de beleidsdoelen behaald worden.

De koers en de vier opgaven

De leden van de adviescommissies herkennen de koers en de opgaven uit het concept-ontwerp Strategische Agenda. Er is een goede balans tussen de opgaven. Aanvullend willen we meegeven:

- Blijf de inhoudelijke visie – zoals deze aan de oorsprong van MRDH ten grondslag ligt – toetsen, verrijken en zo nodig bijstellen, zodat nu al kan worden gewerkt aan de opgaven van de komende decennia.
- De basis van de MRDH, zoals aangegeven in het OESO-rapport, geldt nog steeds voor de regio, maar daarbij is het belangrijk om dit frequent tegen het licht te houden en te kijken naar de actuele thema's, zoals brede welvaart en energietransitie.

De zes opdrachten

De leden van de adviescommissies herkennen de zes opdrachten en geven daarbij aan dat de kwaliteit en het herstel van de regio, opdracht 4, vernieuwen werklocaties, opdracht 5, het versterken van het regionale mobiliteitsnetwerk, en opdracht 6, herstellen van het ov-systeem, de belangrijkste opdrachten voor nu zijn. Daarbij geven de adviescommissies mee dat de kwaliteit van de huidige werklocaties en het mobiliteitsnetwerk op orde moet zijn en dat het belangrijk is om deze te versterken in de aankomende vier jaar. Dit is nodig voor verdere ontwikkeling van de regio. Het sturen op basis van indicatoren kan hierbij helpen. De aangekondigde te maken match tussen de Strategische Agenda en begroting is daartoe een mooie gelegenheid. Aanvullende reflecties van de leden zijn:

- Kijk breder naar bereikbaarheid binnen en buiten de regio en qua invulling. Binnen de regio is het belangrijk om breder te kijken dan de 11 economische toplocaties. Daarnaast zijn verbindingen met gemeenten en regio's buiten de MRDH van belang. Ook is het belangrijk om vernieuwend en innovatief te zijn in mobiliteit. De adviescommissies vragen aandacht voor de fijnmazigheid in het netwerk.
- De inzet van MRDH is gericht op duurzame vormen van mobiliteit boven minder duurzame vormen. Dat wordt onderschreven. Daarnaast wordt de oproep gedaan hier de komende periode ook nadrukkelijk op te blijven acteren en dit expliciet te maken in programma's, projecten en communicatie.
- De bereikbaarheid van Groenblauwe gebieden is een taak voor de MRDH. Een goede aansluiting tussen de agenda van de provincie Zuid-Holland en de MRDH is daarbij belangrijk (ieder vanuit zijn eigen rol).

De werkwijze/uitvoeringkracht

Met betrekking tot de werkwijze/uitvoeringskracht geven we de volgende reflecties mee:

- Aandacht wordt gevraagd voor het optimaal benutten van de verschillende gremia voor goede inhoud en breed draagvlak.
- Zorg ervoor dat monitoring transparant is.
- Er is behoefte om op thema's, bijvoorbeeld zoals deelmobiliteit, inhoudelijke sessies te organiseren, zodat kennisdeling en onderlinge inspiratie kan plaatsvinden.

We gaan ervan uit dat u de reflecties meeneemt en een plek geeft in het vervolgproces naar vaststelling van de definitieve Strategische Agenda. We zien graag een reactie tegemoet op onze reflecties en kijken uit naar de vervolgbespreking op 19 april.

Namens de adviescommissie EV en Va,

Karin Kayadoe,
Voorzitter adviescommissie EV

Jan Pieter Blonk
voorzitter adviescommissie Va

Bijlage

Het doorlopen proces

- Prettig, constructief proces met relevante regionale bijeenkomsten. Tevreden dat de raadsleden in één of meerdere sessies de mogelijkheid is geboden om input te geven! Het is zichtbaar dat er is flink geïnvesteerd in proces, ook in vergelijking tot de vorige keer. Dat wordt gewaardeerd.
- Vertaling van de opbrengst van de regionale bijeenkomst naar het concept ontwerp is niet altijd herleidbaar. We kunnen zo onze effectiviteit niet checken. Dat is voor verbetering vatbaar.
- Er wordt opgeroepen om processen meer te ontwerpen om samen keuzes te maken. Doe ook samen de analyse: aan welke knoppen kun je draaien en waar kun je aan sleutelen? We zouden graag zien dat we op basis van de analyse samen keuzes maken.
- In de regionale bijeenkomsten was de tijd was kort om reactie te geven. Soms kwamen discussies net op gang en dan eindigde de sessie. Tip voor een volgende keer: het is interessanter als de buurgemeenten in dezelfde groep zit. Een enkele gemeente vond de regionale bijeenkomsten bijvoorbeeld weinig vernieuwend. Er is behoefte aan gesprek met de andere gemeenten (raadsleden) over hoe we echt met elkaar in verbinding komen. Dus hoe kunnen we beter samenwerken – hoe doen we dat nu met elkaar? Daar willen graag het gesprek over voeren.
- De communicatie over het proces en bijvoorbeeld de invloed van de Strategische Agenda – voordat de regionale bijeenkomsten plaatsvonden – was wat mager, dit was lastig als je een nieuw raadslid bent. Een tijdlijn kan daarbij helpen. In het verlengde daarvan, probeer nog meer rekening te houden met de verkiezingen.
- De oproep is gedaan om ook de NS aan tafel te krijgen.
- Doe na vaststelling van de SA een grondige evaluatie.
- Een van de leden merkt op dat de MRDH in de communicatie naar de burger niet zichtbaar is. De burger weet onvoldoende wat de MRDH is en wat het oplevert. De successen zouden meer gedeeld moeten worden.

De koers en opgaven

- Er zit een goede balans in de SA tussen herstel en vooruitgaan.
- Een visie op de langere termijn ontbreekt én waarom gaan we niet uit van 'eerst wijken bouwen, dan mobiliteit daarbij passen' of zoals het nu gaat 'mobiliteit maakt bouwen mogelijk'. Het is belangrijk dat we juist daar het netwerk (vanuit een visie) neerleggen waar er potentie is om bij te bouwen.
- De basis staat nog steeds, het is een actualisatie, dus de OESO opdracht uit 2016 blijft ons uitgangspunt.. De leden vinden het belangrijk om het gesprek te voeren over andere aanverwante en/of nieuwe thema's.
- Het is nog wel wat hoog-over. Het mag wel wat concreter. Wat is nu klaar als deze agenda is uitgevoerd. Stel duidelijker doel(en) #smart. "We willen de regio beter maken"....waar staat dat dan voor? We moeten van focus op economische groei naar de waarden erachter die onze drijfveer zijn. Bijvoorbeeld brede welvaart meer definiëren en hanteerbaar maken.
- Groei, groei, groei gaat veelal over groter en meer (en vaak gekoppeld aan mobiliteit). Welzijn, toegankelijkheid zijn bijvoorbeeld waarden die een rol zouden moeten spelen.

- De samenwerking, samenhang met andere partijen in de regio mag meer naar voren komen.
- Wat voor economisch vestigingsklimaat willen we?
- “Lijkt soms nog wel een Haags of Rotterdams feestje te zijn.”
- “Vervoersarmoede en toegankelijkheid worden door de hele, gepolariseerde Rotterdamse raad omarmd.”
- Bereikbaarheid is een goede ambitie (bereikbaar in afstand en voor de portemonnee). Arbeidsmigranten zijn daarbij een gevoelig issue.
- SA is straks ook de Uitvoeringsagenda Bereikbaarheid: dat vraagt om concreetheid.
- De onderwerpen circulair en energietransitie zouden meer accent binnen agenda (naar de toekomst) moeten krijgen.
- Het is belangrijk om de energietafel heel goed te overdragen, want het is breder dan de Regionale Energiestrategie.
- Arbeidsmarkt is HET probleem: dingen moeten gemaakt worden door mensen.
- De bereikbaarheid van Groenblauw is een taak voor de MRDH. Een goede aansluiting tussen agenda van de provincie Zuid-Holland en de MRDH is daarbij belangrijk (ieder vanuit zijn eigen rol).
- Voor een visiedocument is het erg concreet

De zes opdrachten

- Er wordt veel gefocust op bereikbaarheid, maar veiligheid heeft weinig aandacht gekregen. Denk aan stationsomgevingen, bijv. verlichting en bebouwing (sociale veiligheid). Dit zien de leden liever vanuit de MRDH komen en niet via HTM.
- Beoordelingscriteria: waar gaan we bepaalde campussen oprichten? Hoe beoordelen we die plannen en dat het ook haalbaar is?
- Doelen: ruimte-uitdaging, dus meer met het OV dan met de auto is de wens. Maar vervoer op maat (bijv. een belbus) lokt niet om het OV te gebruiken. Als een lijn nauwelijks rijdt, lokt dat ook weinig reizigers. Zouden we niet moeten ambiëren om de frequentie te verhogen om het OV aantrekkelijker te maken? Oproep: verder vooruitkijken naar een OV systeem dat past bij de toekomst.
- Campussen: staat Plaspoelpolder niet op het plaatje?
- Verduurzamen van haltes: hokjes met groene daken, sensorverlichting. Kunnen we dit verder concretiseren en op andere plekken doen?
- Kunnen we niet een oproep doen: kijk ook naar je lokale fietsnet en of dat netjes aansluit op de doorfietsroutes (MFR of anders)!
- Is uitbreiding van de MRDH naar Leiden en Dordrecht niet wenselijk gezien de OV-lijn Dordrecht-Leiden?
- Daarnaast is meer grip op deelmobiliteit en fijnmazig OV-netwerk (buurtbus) nodig. Er is meer regulering nodig. Kan de MRDH zich hierover buigen nu blijkt dat gemeenten dit een lastig thema vinden? Én laten we hier een sessie over organiseren met de adviescommissie.
- Het herstel van het OV na corona is opdracht 6. Daardoor lijkt het alsof hij minder belangrijk is. Dat is niet zo. Opdracht 5 en 6 hebben prioriteit.
- Aandacht voor het nachtnet. Kwaliteit van het OV-netwerk. Bereikbaarheid Vlaardingen is minder geworden door Hoekse Lijn. Verbinding met Rotterdam CS is minder en daardoor is er minder aansluiting op de regio.
- Hoe ziet de besluitvorming eruit bij weghalen en toevoegen van haltes? Is er voldoende oog voor de impact op mensen?
- Bij het kaartje van opdracht 1 kaartje graag Dutch Freshport toevoegen.

- Bij opdracht 6: de personeelstekorten in het OV betekenen is voor het herstelvermogen. Benoem dat.
- Hoe gaan we om met gedragsbeïnvloeding voor duurzaam mobiliteitsgedrag? Hoe krijgen we bijvoorbeeld mensen op de fiets? Of meer in het OV of lopend. Opdracht 1: Groenblauw: we zien het niet als een extra taak, maar het erg belangrijk om de koppeling te leggen. het gaat om het verbeteren van het vestigingsklimaat en daarvoor moeten we de toegankelijkheid verbeteren van de groenblauwe gebieden. Maar daarbij moeten we wel aandacht houden voor de kwetsbaarheid van de natuur.
- Opdracht 5: we moeten ook nadenken over andere modaliteiten en andere vormen van mobiliteit. Het is belangrijk om open te staan voor nieuwe ideeën en innovaties.
- Opdracht 1: onderzoek doen naar de bereikbaarheid van verschillende locaties – breder kijken dan de 11 economische toplocaties.
- Hoe werkt het mobiliteitssysteem over de grenzen van MRDH heen?
- Als we als MRDH samenwerken, laten we dan het OV-systeem en de aanbesteding ook standaardiseren.

De werkwijze/uitvoeringskracht

- Idee: raadsleden de voor- en nadelen laten zien en hen de keuze laten maken. Of anders: graag meer informatie meegeven over waarom een bepaalde keuze gemaakt is. Roep om transparantie, en duidelijk waar wat over te zeggen is, en waarover niet.
- Idee voor de 1^e monitor: behapbaar maken van de informatie en de mogelijkheid geven om te adviseren.
- Oproep om niet alleen informatie te delen binnen gemeentegrenzen, maar ook randgemeenten te betrekken.
- Het betrekken van bewoners bij besluiten OV zou beter moeten.
- We zouden wat rolvaster moeten zijn: in de adviescommissies moet je een regionale inbreng hebben, maar je moet je uit kunnen spreken vanuit een lokaal perspectief.
- Wat is de rol bij metropolitane fietspaden? Een regierol wordt voorgesteld (verkenners en soms organisatie opstart realisatie – planuitwerking).
- De kosten van de metropolitane fietspaden zijn voor kleine gemeenten vaak onbetaalbaar: subsidie gaat hierbij helpen (70% bijdrage MRDH).
- De opzet van de flexpool wordt gewaardeerd. Dat is een kans voor kleine/middelgrote gemeenten.